

Evaluering af den kliniske anvendelse af besvarelsenerne fra Lægemiddelrådgivningen

Evaluering af den kliniske anvendelse af besvarelsene fra Lægemiddelrådgivningen

Baggrund

På Klinisk Farmakologisk Afdeling drives Lægemiddelrådgivningen, som sundhedsfaglige i Region Midtjylland og Region Nordjylland kan kontakte med henblik på hjælp til farmakologiske problemstillinger. Det kan både være patientcases eller generelle forespørgsler. Lægemiddelrådgivningen kan kontaktes på telefon, mail til funktionspostkassen, med korrespondancebrev i EPJ eller via en henvisning i EPJ.

I 2021 besvarede Lægemiddelrådgivningen samlet 659 patientcases og 24 generelle forespørgsler. Forespørgslerne var ligeligt fordelt mellem primærsektoren (49%) og sekundærsektoren (51%). Størstedelen (85%) af henvendelserne kom fra Region Midtjylland [1].

Når Lægemiddelrådgivningen besvarer cases, gives der som udgangspunkt et skriftligt svar, der tager afsæt i den tilgængelige litteratur inden for det pågældende emne. Det er uddannelseslægerne på afdelingen, der besvarer cases i Lægemiddelrådgivningen under supervision af speciallæger eller hoveduddannelseslæger, der næsten er færdige som speciallæger.

Da størstedelen af besvarelsene er skriftlige, er der oftest ingen feedback eller indikation af, hvordan besvarelsen bliver modtaget af rekvirenten. Der har derfor været et ønske om at evaluere kvaliteten af besvarelsene, målt på om de er klinisk relevante og anvendelige. I den forbindelse er der udført et kvalitetssikringsprojekt.

Det primære formål med projektet var at evaluere den generelle kvalitet og anvendelighed af besvarelsene fra Lægemiddelrådgivningen. Et delmål var, at den enkelte læge, der besvarede lægemiddelrådgivningscases, skulle blive mere bevidst om kommunikationen i egne besvarelser, og være mere opmærksom på at komme med klare og klinisk anvendelige anbefalinger.

Metode

Kvalitetssikringsprojektet blev godkendt af ledelsen på Klinisk Farmakologisk Afdeling, og der blev indhentet tilladelse fra hospitalsledelsen på alle hospitaler i Region Midtjylland til journalopslag i forbindelse med projektet. Alle indsamlede data blev registreret i en REDCap database.

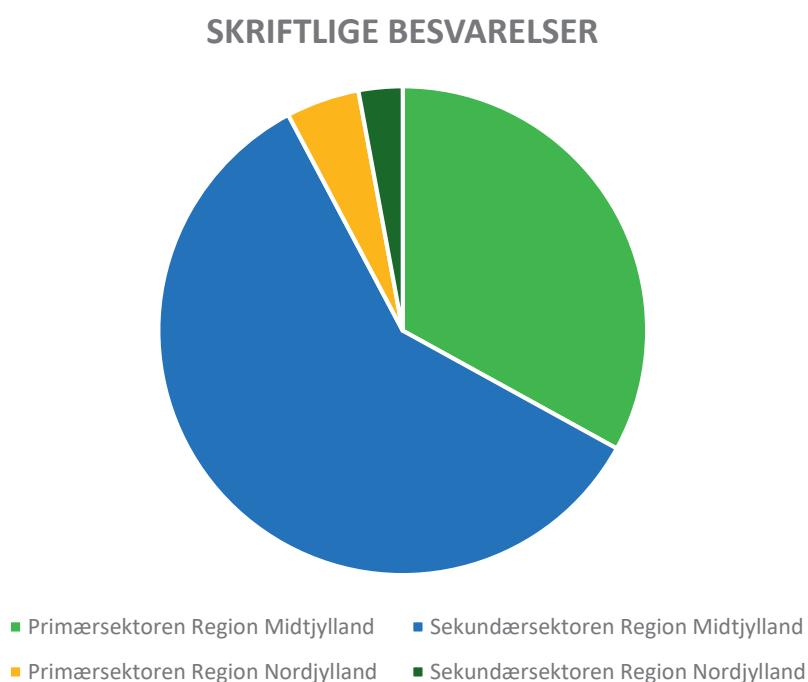
Af praktiske årsager blev det besluttet kun at følge op på casebesvarelser til sekundærsektoren i Region Midtjylland, da opfølgningen krævede adgang til de notater, som den rekvirerende læge skrev i journalen i EPJ efter modtagelse af besvarelsen fra Lægemiddelrådgivningen.

Alle skriftlige besvarelser fra Lægemiddelrådgivningen til sekundærsektoren i Region Midtjylland, afsendt i perioden d. 11.01.2022 til d. 25.04.2022, blev inkluderet i projektet. Generelle forespørgsler, der ikke var knyttet til en konkret patient, blev ekskluderet.

Ved modtagelse af en relevant case i Lægemiddelrådgivningen, registrerede den vagthavende læge casen i REDCap databasen, og stod selv for at følge op på besvarelsen ved opslag i EPJ efter 14 dage. Hvis der endnu ikke var skrevet et notat fra rekvirenten i journalen, blev der fulgt op igen efter 3 måneder. I de tilfælde, hvor der endnu ikke var reageret på besvarelsen efter 3 måneder, blev det registreret, at det ikke fremgik af EPJ om besvarelsen var blevet anvendt og anbefalingerne fulgt.

Resultater

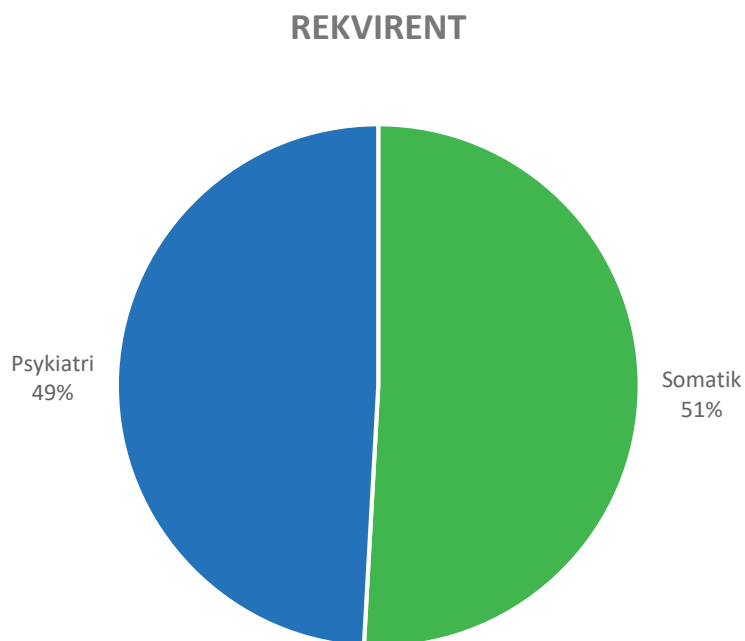
I perioden 11.01.2022-25.04.2022, blev der i Lægemiddelrådgivningen sendt 103 skriftlige besvarelsen (generelle forespørgsler blev ekskluderet i denne opgørelse). De fordelte sig som vist på figur 1. Langt størstedelen (n=95) af henvendelserne kom fra Region Midtjylland, og samlet set kom 59% af henvendelserne (n=61) fra sekundærsektoren i Region Midtjylland.

Figur 1: Skriftlige besvarelses fra Lægemiddelrådgivningen fordelt på rekvirerende sektor og region i perioden 11.01.2022-25.04.2022.

Af de 61 besvarelses til sekundærsektoren i Region Midtjylland, blev der fulgt op på 57. Opfølgningen blev ikke foretaget på de resterende 4 casebesvarelses, da CPR-numrene ikke blev gemt og muligheden for at følge op derfor gik tabt.

Besvarelsesne fordelte sig næsten ligeligt mellem somatiske (51%) og psykiatriske (49%) afdelinger, som vist på figur 2.

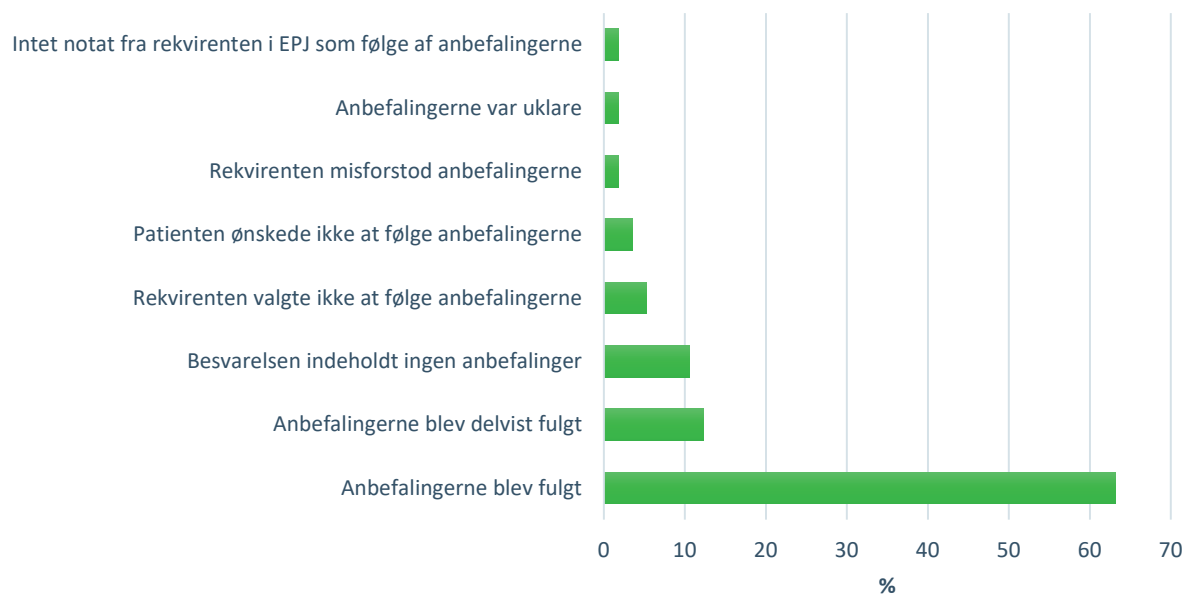

Figur 2: Oversigt over fordelingen mellem cases i Lægemiddelrådgivningen fra psykiatrien og de somatiske afdelinger i Region Midtjylland i perioden 11.01.2022-25.04.2022.

Resultatet af opfølgningen viste, at anbefalingerne givet i besvarelsene fra Lægemiddelrådgivningen langt overvejende (63%) blev fulgt helt (figur 3). I 12% af tilfældene blev anbefalingerne kun fulgt delvist, typisk fordi forudsætningerne havde ændret sig i mellemtiden. I få tilfælde blev anbefalingerne fra Klinisk Farmakologisk Afdeling ikke fulgt, fordi de enten var uklare (n=1) og/eller blev misforstået (n=1), eller fordi rekvirenten eller patienten ikke ønskede at følge dem (hhv. n=3 og n=2). I et enkelt tilfælde, var det ikke muligt at følge op i EPJ, fordi der efter 3 måneder stadig ikke var skrevet et notat omhandlende besvarelsen i journalen.

10,5% af besvarelsene var udelukkende informerende og indeholdt ingen anbefalinger. Dette kunne fx være et svar på, om en given bivirkning kunne ses som følge af behandling med et eller flere lægemidler.

RESULTAT AF OPFØLGNINGEN

Figur 3: Resultat af opfølgning på den kliniske anvendelighed af besvarelserne fra Lægemiddelrådgivningen. Figuren viser antallet af prædefinerede udfald, der var på de besvarelser, der blev fulgt op på. Data blev indsamlet ved opslag i EPJ og vurdering af udfaldet baseret på et eller flere notater fra den rekvirerende læge omhandlende besvarelsen.

Diskussion

Resultaterne af kvalitetssikringsprojektet viste, at besvarelsene fra Lægemiddelrådgivningen langt overvejende var af en kvalitet, der var brugbar for den rekvirerende kliniske læge eller anden sundhedsfaglige person. I 63% af tilfældene, blev det vurderet ved opfølgningen, at anbefalingerne i besvarelsen blev fulgt helt, og i 12% af tilfældene blev anbefalingerne fulgt delvist. Det var muligt for lægen, der fulgte op på besvarelsen, at angive en årsag til, hvorfor anbefalingerne kun blev fulgt delvist. Der blev angivet årsager som at loading dosis af et lægemiddel blev glemt; at der, før besvarelsen forelå, var ordineret et andet lægemiddel med god effekt, som man valgte at fortsætte med; eller at et analysesvar viste noget andet end forventet, hvorfor anbefalingerne ikke længere alle var relevante.

I visse tilfælde (n=6) blev der ikke efterspurgt anbefalinger fra Lægemiddelrådgivningen, men blot information om et givet lægemiddel – det kunne fx være om en given bivirkning kunne ses ved det aktuelle lægemiddel, eller om der var interaktioner mellem to lægemidler.

I sammenlagt 7 tilfælde, blev anbefalingerne ikke fulgt. Dette skyldtes enten at patienten eller den rekvirerende læge ikke ønskede at følge anbefalingerne, eller at anbefalingerne var for uklare og blev misforstået. Det er disse udfald, der især kan forbedres, da en mere klar og tydelig kommunikation i besvarelsen, eller en bedre dialog om rekvirentens behov og mening med spørgsmålet, måske ville have forbedret kvaliteten af besvarelsen og brugbarheden af anbefalingerne.

Som en del af kvalitetssikringsprojektet, har alle læger, der besvarede cases i Lægemiddelrådgivningen, selv fulgt op på egne besvarelser. Dette var et bevidst valg, for at øge den personlig læring og refleksion, der kommer af at gå ind og læse reaktionen fra rekvirenten på modtagelsen af den skriftlige besvarelse. Det er ikke objektivt vurderet, om dette mål er opfyldt, men hvis dataindsamlingen fortsatte, ville man måske kunne se en forbedring med et endnu lavere antal af besvarelser, hvor anbefalingerne ikke blev anvendt i klinikken. Flere læger i afdelingen har udtalt sig positivt om den systematiske opfølgning og den personlige læring, det har givet.

Referencer

[1] Statistik Lægemiddelrådgivningen 2021. Internt dokument.

